

TANÁCSOK KÖZLÖNYE

VII. ÉVFOLYAM 42. SZÁM

1959. MÁJUS 27.

TARTALOM:

Szám:	Tárgy:	Oldal-szám:
	Törvényerejű rendeletek.	
1959. évi 22. tvr.	A termelőszövetkezeti pártoló tagság — — — — —	409
1959. évi 23. tvr.	A szőlő-, gyümölcs- és borgazdálkodás — — — — —	410
	Kormányrendeletek és határozat.	
31/1959. (V. 26.) Korm. rend.	Az egyszerűbb mezőgazdasági szövetkezetek — — — — —	414
32/1959. (V. 26.) Korm. rend.	A mezőgazdasági termelőszövetkezetek, a termelőszövetkezeti csoportok és az egyszerűbb szövetkezetek működése engedélyezésével kapcsolatos eljárás — — — — —	417
1.018/1959. (V. 26.) Korm. hat.	A 2.007/1955. (I. 5.) és 2.027/1956. (II. 10.) számú minisztertanácsi határozatoknak, valamint az 1.091/1956. (IX. 11.) számú minisztertanácsi határozat egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezése — — — — —	418
	Miniszeri utasítások.	
6/1959. (T. K. 42.) B. M.	A községek, egyes városok tűzoltógépjárművel való ellátása — — —	419
76/1959. (K. É. 19.) Bk. M.	A közútek állami és szövetkezeti kereskedelmi szervektől történő beszerzései — — — — —	419
5/1959. (Á. Sz. 16.) Á. H.	A burgonya, zöldség- és gyümölcsfélék 1959. 60. évi árkialakítási rendje — — — — —	421
	Vegyes rendelkezések.	
MÁV közlemény.	A „Soproni Ünnepi Hetek” látogatóinak menetkedvezménye — — —	422
Bk. M. közlemények.	Országos és havi vásárok jegyzéke — — — — —	423
	Vásárváltozások — — — — —	424
	Ünnepi vásár — — — — —	424

Törvényerejű rendeletek

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának
1959. évi 22. számú

törvényerejű rendelete
a termelőszövetkezeti pártoló tagságról.

Annak érdekében, hogy — esetenkénti közreműködéssel — más munkaterületen dolgozó személyek is bekapcsolódhassanak a termelőszövetkezetek munkájába, segítséget nyújthassanak a közös gazdálkodás feladatainak megoldásában, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa az alábbiakat rendeli.

1. §. A mezőgazdasági termelőszövetkezet vagy a termelőszövetkezeti csoport (a továbbiakban: termelőszövetkezet) közgyűlési határozattal a tagok közé pártoló tagnak felvehet állami, szövetkezeti vagy társadalmi szervnél munkaviszonyban álló vagy tartós megbízatás alapján működő személyt.

2. §. (1) A pártoló tag szakképzettsége, tapasztalatai vagy ismeretei alapján a termelőszövetkezetnek politikai, szakmai-gazdasági vagy egyéb segítséget nyújt. A pártoló tag a termelőszövetkezet közgyűlésén tanácskozási és javaslattevési joggal részt vehet.

(2) A pártoló tag a termelőszövetkezet közös munkájában nem köteles részt venni.

3. §. (1) Ha a pártoló tag földdel és egyéb mezőgazdasági termelőeszközökkel rendelkezik, a beviteli kötelezettség ezekre kiterjed. A pártoló tagot a termelőszövetkezetbe bevitt föld után földjáradék, a termelőeszközökért és egyéb vagyontárgyakért pedig az alapszabály szerint járó térítés illeti meg.

(2) A hatályos jogszabályoknak és az alapszabálynak a termelőszövetkezeti tagok egyéb jogait és kötelezettségeit szabályozó rendelkezései a pártoló tagra nem alkalmazhatók.

(3) A termelőszövetkezet a pártoló tagokról a rendes tagnyilvántartástól elkülönítve kezelt névjegyzéket köteles vezetni.

4. §. A jelen törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba; rendelkezéseit a hatálybalépése előtt belépett pártoló tagokra is alkalmazni kell. Végrehajtásáról a Termelőszövetkezeti Tanács elnökével egyetértésben a földművelésügyi miniszter gondoskodik.

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Kristóf István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának

1959. évi 23. számú

törvényerejű rendelete

a szőlő-, gyümölcs- és borgazdálkodásról.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a mezőgazdaság szocialista átszervezésének előmozdítása, valamint a szőlő- és gyümölcsstermesztés fejlesztése és a magyar borok minőségének további javítása érdekében a következőket rendeli:

I. A SZŐLŐ- ÉS GYÜMÖLCSGAZDÁLKODÁS.

Telepítés.

1. §. (1) Szőlőt és gyümölcsöst — házikerti szőlő és gyümölcsös kivételével — csak engedéllyel szabad telepíteni és felújítani.

(2) Házikerti szőlő, illetőleg gyümölcsös a község (város) belterületén fekvő, továbbá a külterületen házas telken, házhelyen vagy ezekhez csatlakozó területen fekvő az a szőlő, amelynek területe a 400 négyszöglet, illetőleg az a gyümölcsös, amelynek területe a 800 négyszöglet el nem éri.

2. §. (1) Szőlő vagy gyümölcsös telepítésére és felújítására engedély csak szőlő-, illetőleg gyümölcsstermesztésre kijelölt község (város) külterületének kijelölt része, továbbá bármely község (város) belterületére adható.

(2) Azokat a községeket (városokat), amelyekben szőlő-, illetőleg gyümölcsstelepítés és felújítás engedélyezhető, a járási (városi, városi kerületi) tanácsok végrehajtó bizottságának (továbbiakban: járási végrehajtó bizottság) javaslata alapján a megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanács végrehajtó bizottsága (a továbbiakban: megyei végrehajtó bizottság) jelöli ki. A szőlő- és gyümölcsstermesztésre szolgáló területek kijelölését községekben és városokban a mezőgazdaságfejlesztési terv tartalmazza. A szőlőstermesztésre szolgáló területeket a Szőlészeti Kutató Intézet által készített szőlőkataszterben meghatározott, szántóföldi művelésre kevésbé megfelelő, filoxérának ellenálló (immunis) homoktalajokon és hegyoldalakon kell kijelölni, amelyek természeti tényezőiknél fogva elsősorban szőlőstermesztésre alkalmasak. Gyümölcsstermesztésre futóhomok talaiú és erősebb lejtésű, továbbá egyéb olyan területeket kell kijelölni, amelyeken szántóföldi művelés gazdaságosan nem folytatható.

(3) Állami, kísérleti, tan- és célgazdaság (a továbbiakban: állami gazdaság) részére a szőlő- vagy gyümölcsstermesztésre kijelölt község (város) ki nem jelölt területén szántóföldi művelésre kevésbé megfelelő, de szőlő, vagy gyümölcsstermesztésre alkalmas részein történő telepítésre kivételesen adható telepítési engedély.

(4) Bogyósgyümölcsös telepítése ki nem jelölt területeken is engedélyezhető.

A telepítés és művelés módja.

3. §. (1) Szőlőt és gyümölcsöst — házikerti szőlő és gyümölcsös kivételével — csak az egyes borvidékekre, termőtájakra és termesztési körzetekre meghatározott fajtájú szaporítóanyag felhasználásával szabad telepíteni, felújítani és pótolni. Állami gazdaság és termelőszövetkezet a telepítést és felújítást korszerű, nagyüzemi művelésre alkalmas módon köteles végezni.

(2) Közvetlenül (direkt-) termő szőlőfajtát telepítésre, felújításra és pótlásra felhasználni nem szabad. Az ország területének meghatározott részein azonban egyes közvetlenül termő hibrid fajták korlátozott mértékű telepítése és felújításra való felhasználása engedélyezhető.

4. §. Szőlő és gyümölcsös határáról, valamint a szőlő- és gyümölcsstermesztésre kijelölt területen fekvő föld határáról — belterületen, továbbá vasút vagy közút mentén végzett telepítések kivételével — csak meghatározott távolságra szabad élősvényt, szőlőt, gyümölcs- vagy egyéb bokrot, gyümölcs vagy egyéb fát ültetni (telepíteni).

Szőlőátoltási kötelezettség.

5. §. A termelő közvetlenül (direkt-) termő szőlője vagy egyes telepítési szőlőjében a közvetlenül termő fajták átoltására kötelezhető.

Kivágás.

6. §. Szőlőt — a közvetlenül termő szőlőfajták kivételével — továbbá szőlőalanytelepet vagy gyümölcsfát kivágni csak engedéllyel szabad. Házikertben csak a diófa és gesztenyefa kivágásához szükséges engedély.

Szaporítóanyagok, szőlő- és gyümölcsfaiskolák.

7. §. (1) Házi szőlő-, illetőleg gyümölcsfaiskolájában minden termelő előállíthat saját szükségletére szaporítóanyagot. A saját telepítési, felújítási és pótlási szükségletét meghaladó szőlő szaporítóanyagot a termelő engedéllyel forgalomba hozhatja.

(2) Olyan szőlő- vagy gyümölcsfaiskolát, amely a szaporítóanyagot forgalombahozatal céljára állítja elő (árutermelő szőlő-, illetőleg gyümölcsfaiskola), továbbá szőlő- és gyümölcsfaiskolai leraikat csak engedéllyel szabad létesíteni és fenntartani. Ilyen szőlő-, illetőleg gyümölcsfaiskolában csak meghatározott fajtájú szaporítóanyagot szabad előállítani és forgalombahozni.

(3) A földművelésügyi miniszter elrendelheti a szaporítóanyag állami ellenőrző jeggyel (márkajeggyel) való ellátását.

8. §. Az eladó szavatossággal tartozik a szaporítóanyag fajtaazonosságáért és szabványszerinti minőségéért. A szavatossági hiány miatt támasztható követelést, jogvesztés terhével, hat hónap alatt lehet érvényesíteni attól az időponttól számítva, amelyben a vevő a hiányosságról a dolog természete szerint tudomást szerezhet.

A szőlő- és gyümölcsgazdálkodást elősegítő egyéb rendelkezések.

9. §. Szőlőben és gyümölcsösben július hó 1. napjától a szüret befejezéséig tilos vadászni. A vadászati jog gyakorlására egyebekben a vadászatról rendelkező jogszabályok előírásai az irányadók.

10. §. A szaporítóanyag vasúti szállítására az élőállatok előnyös továbbítására vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

II. A BOR ELŐÁLLÍTÁSA ÉS FORGALOMBAHOZATALA.

Előállítás és kezelés.

11. §. A bor előállítására, kezelésére és forgalombahozatalára vonatkozó rendelkezések kiterjednek minden forgalombahozatalra szánt mustra, borra, csemegeborra, borpárlatra, pezsgőre és habzóborra.

12. §. (1) Bort csak szőlőből szabad előállítani. Az előállítás és a kezelés során a szőlőn (muston) kívül kizárólag meghatározott anyagokat szabad a megengedett arányban felhasználni és csak meghatározott eljárásokat szabad alkalmazni.

(2) Azt a bort, amelyet meg nem engedett anyag felhasználásával állítottak elő, vagy kezeltek, hamisítottaknak kell tekinteni.

13. §. (1) Kedvezőtlen évjáratban a természetes cukorhiány pótlására engedélyezhető sűrített vagy töményített (fagyasztott) must, töményített (fagyasztott) bor, fonnyasztott (aszalt) szőlő, borpárlat vagy kivételesen finomszesz hozzáadása; ezáltal azonban a bor szesztartalma teljesen kiejtett állapotban legfeljebb 3 térfogatszázalékkal emelkedhetik. Állandó jellegű borok (típusborok) és csemegeborok előállítására a felsorolt anyagok hozzáadása a fenti feltételektől függetlenül engedélyezhető.

(2) Többlévi tárolás folytán csökkent szesztartalmú bor szesztartalmának növelése, a bor természetes édességének megóvása céljából vagy szeszezett must (misztella) vagy párlás céljára szolgáló szeszezett bor (Brennwein) előállításához engedélyezhető borpárlat, illetőleg kivételesen finomszesz hozzáadása.

(3) Az engedélyt az állami pincegazdaságok részére az élelmiszerügyi miniszter, a külkereskedelmi vállalatok részére a külkereskedelmi miniszter, egyéb esetben pedig a földművelésügyi miniszter, illetőleg az általa kijelölt szerv adja meg.

14. §. A bor előállításához vagy kezeléséhez meg nem engedett anyagokat erre a célra forgalombahozni vagy a bor előállítására, kezelésére, raktározására szolgáló helyiségben (pince, prэшáz, erjesztő stb.) tartani nem szabad. Nem szabad továbbá a jelen törvényerejű rendelet rendelkezései alá eső italok tiltott módon való előállítására és kezelésére tanácsot adni, útmutatást készíteni, vagy ilyet bármi módon terjeszteni.

15. §. (1) Törkölybort kizárólag sajáttermésű szőlő törkölyéből és csak házi fogyasztás céljára az a szőlőtermelő állíthat elő, akinek szőlőterülete a 2 kat. holdat nem haladja meg. Az egy szőlőtermelő által évenként készíthető törkölybor mennyisége nem haladhatja meg az előállított must negyedrészét és legfeljebb 400 liter lehet.

(2) Nem készíthet törkölybort az a termelő, akinek italmérési, italárusítási vagy termelői borkimérési engedélye van.

(3) Párlás céljára törkölybort előállítani csak engedéllyel szabad.

(4) Törkölybor készítéséhez friss törkölyön és vízen kívül egyéb anyagot felhasználni nem szabad.

(5) A törkölybort tartalmazó hordókat és tartályokat „törkölybor” megjelöléssel kell ellátni.

(6) Törkölybort forgalomba hozni nem szabad.

16. §. Közvetlenül termő fajtájú szőlőt egyéb fajtájú szőlőtől külön kell szüretelni és feldolgozni, s az abból nyert mustot és bort külön kell tárolni. Emellett a közvetlenül termő szőlőből származó mustot és bort tartalmazó hordókon és tartályokon a szőlőfajta megnevezését is fel kell tüntetni.

Forgalombahozatal.

17. §. (1) Bort közfogyasztás céljára csak a jogszabályokban meghatározott követelményeknek megfelelő állapotban, kizárólag az ott meghatározott elnevezéssel szabad forgalomba hozni.

(2) Közfogyasztás céljára tilos forgalomba hozni:

a) tokaji esszencia kivételével a 9 térfogatszázaléknál alacsonyabb szesztartalmú bort;

b) hibás, beteg és romlott bort, továbbá eceteseadsnek indult olyan bort, amelynek illósav-tartalma — ecetsavban kifejezve — literenként aszubornál a 2 grammot, vörös- és sillerbornál az 1,4 grammot, egyéb bornál pedig az 1,2 grammot meghaladja.

18. §. (1) Aki bor forgalombahozatalával foglalkozik, köteles a pincéjében, raktárában és kimérő helyiségében lévő italok tartályán az italok fajtáját, minőségét, illetőleg a jogszabályban meghatározott elnevezését feltüntetni.

(2) Palackozott borok címkéjén csak a jogszabálynak megfelelő megjelölést szabad alkalmazni és ezen felül fel kell tüntetni a termelő vagy palackozó üzem elnevezését és a palackozás helyét is. Megtévesztésre alkalmas szöveg vagy ábra használata tilos.

(3) Aszuborok címkéjén az aszu megnevezéssel azonos nagyságú betűvel az aszu származási helyét is fel kell tüntetni.

19. §. (1) Bort csak arra a borvidékre, helysége, bortermőhelyre, csak olyan szőlőfajtára, minőségre és csak annak a termelőnek a nevére vagy pincéjére utaló megnevezéssel szabad forgalomba hozni, amely a must, illetőleg a bor valóságos származásának jellegének és előállítási módjának megfelel.

(2) Meghatározott nemes borfajtákat csak állami ellenőrző jegy (márkajegy) alkalmazásával szabad forgalomba hozni.

20. §. Bor forgalombahozatalával foglalkozó kereskedelmi vagy vendéglátóipari vállalat, földművelésszövetkezet és termelői borkimérés nevében valamely borvidékre, helysége, bortermőhelyre utaló megjelölést csak abban az esetben használhat, ha legalább 60%-ban az illető borvidékről, helységről vagy bortermőhelyről származó italokat árusít.

21. §. Közvetlenül termő szőlőből származó bort vagy ilyen borral kevert bort csak meghatározott célra szabad forgalomba hozni és felhasználni.

22. §. (1) A jelen törvényerejű rendelet rendelkezéseit alkalmazni kell a külföldi származású borra is.

(2) Külföldi csemege- és ürmösbort akkor szabad behozni, ha annak minősége a származási helyén hatályos jogszabályoknak megfelel. Az ilyen bort mind készletben (pincében, raktárban stb.) tartása alatt, mind a forgalombahozatal során a külföldi származást fajtát, és a minőséget feltüntető megjelöléssel kell ellátni.

23. §. (1) Bor elnevezéssel csak a jogszabály rendelkezései szerint előállított bort szabad forgalomba hozni. Gyümölcsből szeszes erjedés útján nyert ital csak az illető gyümölcsre utaló megnevezéssel (almabor, meggybor stb.) hozható forgalomba. Egyéb italt borra utaló megnevezéssel forgalomba hozni nem szabad.

(2) Csemegebort, csak kifejezetten csemegebort, ürmösbort csak kifejezetten ürmösbort, vagy ürmös, habzó bort pedig csak kifejezetten habzó bort elnevezéssel szabad forgalomba hozni.

Italmérési jogosítvány.

24. §. Az italmérési, italárusítási és termelői borkimérési tevékenység gyakorlásának és ellenőrzésének módját — a termelői borkimérés tekintetében a földművelésügyi és élelmiszerügyi miniszterrel egyetértésben — a belkereskedelmi miniszter szabályozza.

III. A TOKAJI BORRA VONATKOZÓ KÜLÖN RENDELKEZÉSEK.

25. §. A bor forgalmazása tekintetében a tokaj-hegyaljai borvidék zárt terület.

26. §. (1) Tokaji, vagy tokajhegyaljai borvidékre, odatartozó helysége vagy bortermőhelyre utaló elnevezéssel csak olyan bort szabad forgalomba hozni, amely a tokajhegyaljai borvidék zárt területén fekvő, meghatározott jellegű hegyi szőlőben termett.

(2) A tokaji borok a következők: Tokaji pecsenyebor, Tokaji szamorodni, Tokaji másolás, Tokaji aszu és Tokaji esszencia.

(3) Tokaji bor csak Furmint, Hárslevelű, vagy Sárgamuskotály fajtájú szőlőből vagy azok keverékéből állítható elő.

(4) Tokaji szamorodnit, Tokaji másolást, Tokaji aszút és Tokaji esszenciát a tokajhegyaljai borvidék zárt területén kívül közfogyasztás céljára csak palackozva és csak állami ellenőrző jeggyel (márkajeggyel) ellátva szabad forgalomba hozni.

IV. GYÓGYBOROK.

27. §. (1) A hivatalos Magyar Gyógyszerkönyvbe felvett gyógyborok (gyógyyszerborok) készítésére és forgalombahozatalára a Magyar Gyógyszerkönyv utasításai az irányadók.

(2) A hivatalos Magyar Gyógyszerkönyvbe fel nem vett gyógyborok készítésére és forgalombahozatalára a földművelésügyi és élelmiszerügyi miniszterrel egyetértésben az egészségügyi miniszter adhat engedélyt.

(3) A gyógyszereket tartalmazó gyógyborokat csak gyógyszerárakban szabad árusítani.

(4) A jelen törvényerejű rendelet rendelkezései a gyógyborokra annyiban irányadók, hogy azok készítéséhez alap- vagy nyersanyagként csak a jelen törvényerejű rendeletnek megfelelő természetes bort szabad felhasználni.

V. PÁRLATKÉSZÍTÉS.

28. §. A pálinkafőzés és borpárlatkészítés feltételeit a földművelésügyi- és az élelmiszerügyi miniszterrel egyetértésben a pénzügyminiszter, a párlat készítésére jogosító engedély megadásának feltételeit a földművelésügyi- és a pénzügyminiszterrel egyetértésben az élelmiszerügyi miniszter állapítja meg.

VI. ELJÁRÁSI RENDELKEZÉSEK.

29. §. (1) A jelen törvényerejű rendelet alapján elsőfokon — a (2)–(4) bekezdésben említett kivételekkel — a járási (városi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottságának mezőgazdasági szakigazgatási szerve jár el.

(2) A községi tanács végrehajtó bizottságának mezőgazdasági szakigazgatási szerve jár el elsőfokon:

a) egyénileg gazdálkodó termelők szőlő- és gyümölcsös-telepítési, szőlőátoltási, felújítási és szőlő-kivágási ügyekben;

b) gyümölcsfakivágás engedélyezése ügyében esetenként 5 db faig.

(3) A megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanács végrehajtó bizottságának mezőgazdasági szakigazgatási szerve jár el elsőfokon:

a) az állami gazdaságok, valamint a mezőgazdasági termelők szövetkezetek szőlő- és gyümölcsös-telepítési ügyeiben;

b) szőlő- és gyümölcsfaiskolai lerakatok engedélyezése ügyében.

(4) Ártermelő gyümölcsfaiskolák engedélyezése ügyében a földművelésügyi miniszter dönt.

30. §. (1) A jelen törvényerejű rendelet rendelkezéseinek megtartását az I. részben foglalt szabályok tekintetében a mezőgazdasági szakigazgatási szervek és az Országos Mezőgazdasági Minőségvizsgáló Intézet, a II—V. részben foglalt szabályok tekintetében a mezőgazdasági szakigazgatási szervek, a pénzügyőrség, az Országos Borminősítő Intézet, a Budapesti Fővárosi Vegyészeti és Élelmiszervizsgáló Intézet, a megyei és városi minőségvizsgáló intézetek, valamint a borellenőrző bizottságok, végül a forgalombahozatalt illetően a Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézet és az Állami Kereskedelmi Felügyelet is ellenőrzi.

(2) Az ellenőrző szervek képviselői a szerv ellenőrzési jogkörébe utalt feladatokkal kapcsolatban jogosultak minden olyan helyiségben, amely bor vagy szaporítóanyag előállítására, elhelyezésére, kezelésére, átvételére és forgalombahozatalára szolgál, valamint az azokkal kapcsolatos egyéb helyiségekben — a szükség szerint a rendőri szervek támogatásával — szemlét tartani, a szaporítóanyagból, az italokból és az anyagokból mintát venni, az üzleti könyveket, feljegyzéseket, számadásokat és egyéb iratokat megtekinteni és azokról másolatot készíteni.

(3) A posta, az Államvasutak, valamint az egyéb közlekedési és fuvarozási vállalatok — az ellenőrzés elősegítése céljából — kötelesek a szaporítóanyagok, továbbá a bor és a borhamisításra alkalmas anyagok szállítására vonatkozó adatokat az ellenőrzést végző személyekkel — azok kívánságára — közölni.

(4) Az ellenőrzés során gyanúsak talált italok vegyi elemzését az Országos Borminősítő Intézet, továbbá a megyei és városi minőségvizsgáló intézetek végzik.

31. §. A jelen törvényerejű rendelet rendelkezései alá tartozó italok, anyagok és eljárások szakértői vizsgálatára, továbbá az ezekkel kapcsolatos szakvélemények felülbírálására és a végleges szakvélemény megadására Országos Borvizsgáló Szakértő Bizottságot kell alakítani.

VII. ZÁRÓRENDELKEZÉSEK.

32. §. Amennyiben a cselekmény csalásnak (BHÖ. 447—451. 230 pont) vagy árdragító visszaélésnek (BHÖ. 265. pont) nem minősül, szabálysértést követ el és 3.000 Ft-ig terjedhető pénzbírsággal sújtható az, aki forgalombahozatalra szánt bort, mustot, csemegebort, borpárlatot, pezsgőt, vagy habzbort a jogszabályban meg nem engedett anyag felhasználásával állít elő, illetőleg kezel, vagy aki ilyen módon előállított vagy kezelt italt tudva forgalomba hoz.

33. §. Szabálysértést követ el és 3000 Ft-ig terjedhető pénzbírsággal sújtható, aki:

a) szőlőt vagy gyümölcsöst a jelen törvényerejű rendelet szabályai ellenére engedély nélkül telepít, vagy felújít, szőlőt vagy gyümölcsfát engedély nélkül kivág;

b) szőlőt, vagy gyümölcsöst nem a jogszabályban meghatározott szaporítóanyaggal vagy nem nagyüzemi művelésre alkalmas módon telepít;

c) nem tartja meg az élősvény, szőlő, gyümölcs- vagy egyéb bokor, gyümölcs- vagy egyéb fa ültetésére (telepítésére) a határtól megszabott távolságot;

d) szőlőátoltási kötelezettségét határidőre nem teljesíti;

e) engedély nélkül létesít vagy tart fenn ártermelő szőlő- vagy gyümölcsfaiskolát, a fenntartás vagy a szaporítóanyag forgalombahozatalának szabályait megszegi;

f) házi szőlő- vagy gyümölcsfa iskolájában előállított szőlőszaporító anyagot engedély nélkül hoz forgalomba, vagy gyümölcsfa-szaporító anyagot hoz forgalomba;

g) a jelen törvényerejű rendelet tilalma ellenére italt közfogyasztás céljára forgalomba hoz, vagy a megengedettnél nagyobb mennyiségben állít elő;

h) a bor előállításához vagy kezeléséhez nem engedélyezett anyagot erre a célra forgalomba hoz, vagy a bor tiltott módon való előállítására vagy kezelésére tanácsot ad, útmutatást készít, vagy ilyet terjeszt;

i) a jelen törvényerejű rendeletnek a bor palackozására, címkéjére, elnevezésére vagy megjelölésére vonatkozó szabályait megszegi;

j) a tokajhegyaljai zárt területre vonatkozó előírásokat megszegi;

k) a bor előállítására, kezelésére és forgalombahozatalára vonatkozó rendelkezéseket egyébként megszegi.

34. §. Szabálysértést követ el és 1000 Ft-ig terjedhető pénzbírsággal sújtható, aki:

a) bor előállításához, vagy kezeléséhez nem engedélyezett anyagot a bor előállítására, kezelésére vagy raktározására szolgáló helyiségben tart;

b) csak márkajeggyel forgalomba hozható borfajtát anélkül forgalomba hoz.

35. §. (1) A szabálysértés miatt az eljárás a járási (városi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottsága igazgatási osztályának hatáskörébe tartozik.

(2) A szabálysértést megállapító határozatban a jogszabályellenesen telepített vagy pótlásra használt szőlő és gyümölcsfa kivágását, az engedély nélkül működő ártermelő szőlő-, illetőleg gyümölcsfaiskolában talált, valamint a jogszabályellenesen forgalombahozatalra szánt, vagy forgalomba hozott szaporítóanyag elkobzását és a meg nem felelő minőségű, illetőleg telepítésre vagy pótlásra nem engedélyezett szaporítóanyag megsemmisítését is el kell rendelni. A határtól nem kellő távolságra telepített élősvény, szőlő, gyümölcs- vagy egyéb bokor, gyümölcs- vagy egyéb fa áttelepítését kell elrendelni; ha a termelő e kötelezettségének 30 napon belül nem tesz eleget, a községi

tanács végrehajtó bizottsága a termelő költségére köteles a növény kivágásáról gondoskodni.

(3) Az átoltási kötelezettség megszegése miatt hozott szabálysértési határozatban a kötelezettség teljesítésére újabb egy éves határidőt kell megszabni, s ennek eredménytelensége esetén — az illetékes mezőgazdasági szakigazgatási szerv felmentésére — a szabálysértési eljárást meg kell ismételni.

(4) A 32. §-ban megállapított szabálysértés esetén el kell rendelni a meg nem engedett módon előállított, illetőleg kezelt ital és a hamisításra szolgáló anyag elkobzását, abban az esetben is, ha a szabálysértési eljárást lefolytatni bármilyen okból nem lehet. Az ipari célokra felhasználható elkobzott italokat, denaturálni és értékesíteni kell. Azokat az elkobzott italokat, amelyek ipari célra való felhasználásra sem alkalmasak, vagy amelyeket denaturálni nem érdemes, meg kell semmisíteni.

(5) Ha az ital elkobzása bármilyen okból nem foganatosítható, a szabálysértés miatt megbírságot szedő személyt a hamisított ital mennyiségének megfelelő ital forgalmi értékének megfizetésére is kötelezni lehet.

(6) a 32. §-ban, vagy a 33. § g)—k) pontjában meghatározott szabálysértést megállapító jogerős határozatot közölni kell a kimérés helye szerint illetékes megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanács végrehajtó bizottságának kereskedelmi osztályával és az állami vállalat vagy szövetkezet irányító szervével, ha az elkövető termelői borkimérési engedéllyel vagy italmérési engedéllyel rendelkezik, vagy ha a szabálysértést italmérésre vagy italárusításra jogosult üzlet (üzem) keretében követték el.

36. § (1) A jelen törvényerejű rendelet 1959. évi július hó 1. napján lép hatályba.

(2) A jelen törvényerejű rendelet végrehajtásáról — az érdekelt miniszterekkel egyetértésben — a földművelésügyi és az élelmiszerügyi miniszter együttesen gondoskodik.

(3) A jelen törvényerejű rendelet hatálybalépésével egyidejűleg az 1936. évi V. törvény, az 5.270/1942. M. E. számú rendelet (R. T. 2.628 oldal). a 114/1950. (IV. 20.) M. T. számú és az 53/1952. (VI. 26.) M. T. számú rendeletek teljes egészükben, továbbá az 1938. évi XXXI. törvénynek és a 4.600/1947. (V. 11.) M. E. számú rendeletnek még hatályos rendelkezései, valamint a 3.970/1943. M. E. számú rendelet (R. T. 1.686. old.) 3. és 4. §-ai, s az 1/1955. (I. 5.) M. T. számú rendelet* 2. §-ának 2. pontja hatályukat veszítik, a 121/1950. (IV. 25.) M. T. számú rendelet 16. §-ának (2) bekezdése pedig a jelen törvényerejű rendeletnek megfelelően módosul.

Dobi István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
elnöke.

Kristóf István s. k.,
a Népköztársaság
Elnöki Tanácsának
titkára.

* A rendeletet a Tanácsok Közlönye 1955. évi 1. száma közli.

Kormányrendeletek és határozat

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
31/1959. (V. 26.) számú

r e n d e l e t e

az egyszerűbb mezőgazdasági
szövetkezetekről.

A mezőgazdaság szocialista átalakításával kapcsolatban szükséges szabályozni az egyszerűbb szövetkezetek legfontosabb működési elveit oly módon, hogy működésükben fokozottabban érvényesüljenek a jogszabályok és az alapszabály előírásai. Segítséget kell nyújtani részükre, hogy közös termelőtevékenységükkel, a közös elemek erősítésével egyidejűleg szolgálják a tagok és a köz érdekeit. A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány annak érdekében, hogy a mezőgazdasági termelés terén alakult egyszerűbb szövetkezetek eredeti céljainak jobban megfeleljenek és e különböző termelői összefogások alakulása és működése egységes alapelvek szerint történjék, az alábbiakat rendeli:

Termelői szakcsoport.

1. §.

(1) Termelői szakcsoportot a földművesszövetkezet tagjai, a földművesszövetkezet keretén belül egyes különleges termelési ágakban: szőlő-, gyümölcs- és zöldségtermelésre, öntözéses termelésre, továbbá kisállatok közös tenyésztésére és hizlalására alakíthatnak.

(2) Termelői szakcsoport kizárólag a tagok saját földjén alakulhat. Állami tartalékföldet használatba csak kiegészítésként és csak abban az esetben kaphat, ha arra mezőgazdasági termelőszövetkezet vagy termelőszövetkezeti csoport igényt nem tart és azon az (1) bekezdésben felsorolt növénykultúrákat nagyüzemi művelésre alkalmas módon közösen telepítik, illetőleg termelik.

2. §.

(1) Termelői szakcsoport megalakításánál és működésénél a következő alapvető szabályokat kell megtartani:

a) A tagok a termelői szakcsoport célkitűzéseinek megvalósításában az általuk kijelölt és a csoportértekezlet [3. § (1) bekezdés] által elfogadott, lehetőleg határos földjükkel, felszerelésükkel és egyéb termelőeszközeikkel vesznek részt. A szakcsoport gazdálkodása alá vont összes területükön közösen végzik a kártevők elleni védekezést, a gépek használatát, valamint kölcsönös segítségnyújtással végzik a betakarítást. A földterület legalább egy részén közös nagyüzemi termelést folytatnak, ahol a közös munka a fentiekén kívül a telepítésre, a talajmunkák elvégzésére és a betakarításra is kiterjed,

b) A tagok a közös munkában a működési szabályzatban, valamint a csoportértekezlet által meghatározott mértékű szolgáltatással, személyesen vesznek részt. A közös munkába a családtagok is bevonhatók.

c) Közösén végzik a közös tevékenységet szolgáló beszerzést és értékesítést.

d) Közös célkitűzéseik megvalósítása érdekében üzemviteli alapot és a nagyüzemi termelő tevékenység fejlesztését szolgáló fel nem osztható közös gazdasági alapot létesítenek. A fel nem osztható alapot a működési szabályzat szerint évről-évre a közös termelő tevékenységgel elért tiszta jövedelem legalább 10%-ával és a külön jogszabályban előírt összegekkel (a szerződéses felár meghatározott hányadával stb.) kell növelni.

e) A közös jövedelmet a csoport tevékenységében való részvétel arányában osztják fel, részben a teljesített munka, részben vagyoni érdekeltségük szerint.

f) Éves termelési és pénzügyi tervet, valamint mérleget (zárszámadást) készítenek.

(2) A termelői szakcsoport tagjai csoportértekezleten elhatározhatják, hogy a célul kitűzött termelési ágban az összes termelő munkát közösén végzik, továbbá, hogy a közös termelő tevékenységükkel előállított termelvények feldolgozására — az érvényes jogszabályok szerint — feldolgozó üzemet létesítenek.

3. §.

(1) A termelői szakcsoport szervei: a csoportértekezlet és az intézőbizottság; a működési szabályzat ellenőrző bizottság szervezéséről is rendelkezhet.

(2) A csoportértekezlet határozatképes, ha azon a tagoknak több mint a fele jelen van. Az intézőbizottság és az ellenőrző bizottság megválasztása legalább egy év tartamára történik.

(3) A termelői szakcsoport közös gazdálkodása körében az intézőbizottság — mint törvényes képviselő — a termelői szakcsoport tagjai nevében és azok részére jogokat szerezhet és kötelezettségeket vállalhat.

(4) A közösén beszerzett vagyontárgyak, valamint a közös célkitűzések megvalósítása érdekében létrehozott fel nem osztható gazdasági alap közös tulajdont képez, amelyet a földművesszövetkezet vagyontól elkülönítve kell kezelni.

(5) A termelői szakcsoport kötelezettségeiért — ideértve az intézőbizottság által a csoport nevében vállalt kötelezettségeket is — a tagok együttesen és részarányosan felelnek.

Mezőgazdasági társulás.

4. §.

(1) Mezőgazdasági társulást — mint a termelési szövetkezés legegyszerűbb formáját — a földművesszövetkezet tagjai a földművesszövetkezet keretén belül gépek közös használatára, gépi munka közös igénybevételére, továbbá baromfitenyész-

tésre, méhészkedésre, a növényi és állati kártevők elleni közös védekezésre, talajjavítás közös elvégzésére, szőlő vagy gyümölcsös közös telepítésére, vagy a mezőgazdasági termelés más, hasonló munkafolyamatainak közös elvégzésére alakíthatnak.

(2) Mezőgazdasági társulás megalakításánál és működésénél a következő alapvető szabályokat kell megtartani:

a) A közös munkákat a tagok személyesen végzik.

b) A közös jövedelmet a társulásban való közreműködés arányában osztják szét, a teljesített munka és vagyoni érdekeltség szerint.

(3) A tagértekezlet (6 §.) elhatározhatja a közös tevékenységgel előállított termelvények közös értékesítését, továbbá közös gazdasági alap létesítését.

5. §.

(1) A mezőgazdasági társulás szervei: a tagértekezlet és a vezetőség; a működési szabályzat ellenőrző bizottság szervezéséről is rendelkezhet.

(2) A 3. § (2), (3) és (5) bekezdésében foglalt rendelkezéseket a mezőgazdasági társulásra is megfelelően alkalmazni kell.

Szakszövetkezet.

6. §.

Szakszövetkezet (tej-, pince-, méhész-, zöldségtermelő és értékesítő-, stb. szövetkezet) a földművesszövetkezeti hálózat keretében jogi személyiséggel rendelkező önálló szövetkezetként alakulhat. A szakszövetkezet alakítása, szervezete, működése és felügyelete tekintetében a jelen rendelet rendelkezései és a földművesszövetkezetekre vonatkozó szabályok az irányadók.

Falusi ifjúsági szövetkezet.

7. §.

(1) Falusi ifjúsági szövetkezet (a továbbiakban: ifjúsági szövetkezet) alakítható közös növénytermesztésre, illetőleg kisállattenyésztésre.

(2) Termelőszövetkezeti községekben ifjúsági szövetkezetet csak általános és középiskolai tanulók alakíthatnak.

(3) Az ifjúsági szövetkezet a földművesszövetkezet keretén belül működik. Gazdálkodásának eredményeit kizárólag az ifjúsági szövetkezet részére lehet felhasználni.

(4) Ifjúsági szövetkezet alakításánál és működésénél a következő alapvető szabályokat kell megtartani:

a) Ifjúsági szövetkezet célkitűzéseinek megvalósításában a tagok közös gazdálkodás céljából rendelkezésükre bocsátott, továbbá a közös munkába bevonható saját, valamint az általuk bérelt földön végzik a közös termelő munkát,

b) Az ifjúsági szövetkezet közös gazdálkodása céljára állami tartalékföldet az 1. § (2) bekezdésében foglalt korlátozás nélkül kaphat.

c) Iskolai tanulókból alakult ifjúsági szövetkezet részére — a gyakorlati oktatási és nevelési követelmények figyelembevételével — az iskolai gyakorló kert területét is részben, vagy egészben rendelkezésre lehet bocsátani.

d) A termelőmunkát a tagok a mezőgazdasági termelőszövetkezet gazdálkodásához hasonlóan közösen végzik, a közös jövedelmet a szövetkezetben való közreműködésük arányában, túlnyomórészt a teljesített munka szerint osztják fel.

e) Az ifjúsági szövetkezet működésére a 2. § (1) bekezdésének c), d) és f) pontjait, valamint a 3. § rendelkezéseit, továbbá az 1959. évi 7. számú törvényerejű rendelet* 20. §-a (3) bekezdését megfelelően alkalmazni kell.

(5) Az ifjúsági szövetkezetek részére nyújtható kedvezményeket a pénzügyminiszter a földművelésügyi miniszterrel és a SZÖVOSZ elnökével egyetértésben határozza meg.

Közös szabályok.

8. §.

(1) Termelői szakcsoport és mezőgazdasági társulás megalakításához és működéséhez legalább 10 saját földdel rendelkező tag, ifjúsági szövetkezet megalakításához és működéséhez pedig 30 tag szükséges (legkisebb taglétszám).

(2) Az (1) bekezdésben felsorolt egyszerűbb szövetkezetek kizárólag beszerzési vagy értékesítési célra nem alakulhatnak.

9. §.

(1) A mezőgazdasági termelőszövetkezetekről és termelőszövetkezeti csoportokról szóló 1959. évi 7. számú törvényerejű rendelet (a továbbiakban: tvr.) 6. § (2) és (3) bekezdését, 8. §-a a)—d), valamint f) pontját, 9. §-át az ifjúsági szövetkezetek kivételével, 10. §-a (1) és (2) bekezdését, a 11. §-át, a 12. §-a (2) bekezdését, 13. §-a a)—d) pontját 36. §-a (2) bekezdését, 44. §-a (1) és (2) bekezdését, 45. §-a (1) bekezdését, 48. §-a (1) és (2) bekezdését, valamint (3) bekezdésének a)—e), i) és j) pontját, 49. §-a (3) bekezdését, 50. §-a (1) bekezdését, 53. §-a (2) bekezdését, 54., 55., 57., 59., 61. és 63. §-át az egyszerűbb szövetkezetekre értelemszerűen alkalmazni kell.

(2) Az egyszerűbb szövetkezetek állami felügyeletét a földművelésügyi miniszter és a tanácsok végrehajtó bizottságai látják el.

* A törvényerejű rendeletet a Tanácsok Közlönye ezévi 22. száma közli.

(3) A tvr. 38. §-át, valamint 71. §-ának az elévülésre vonatkozó rendelkezéseit a szakszövetkezetekre vonatkozóan — a mezőgazdasági termelőszövetkezetek, termelőszövetkezeti csoportok, földművelésszövetkezetek viszonylatában is — megfelelően kell alkalmazni.

10. §.

(1) Egyszerűbb szövetkezetek a SZÖVOSZ-hoz tartozó szövetkezeti hálózat keretében működnek. Részükre a SZÖVOSZ a földművelésügyi miniszterrel és a Termelőszövetkezeti Tanáccsal — az ifjúsági szövetkezetek részére pedig a művelődésügyi miniszterrel és a KISZ Központi Bizottságával is — egyetértésben működési szabályzat-, illetőleg alapszabálymintát ad ki, amelyet a csoportértekezlet (tagértekezlet, közgyűlés) a jogszabályok keretei között a helyi viszonyoknak és sajátosságoknak megfelelően kiegészít és elfogad.

(2) Ha az egyszerűbb szövetkezet intézőbizottsága (vezetősége) a csoportértekezlet (tagértekezlet, közgyűlés) összehívására vonatkozó kötelezettségét nem teljesíti, a csoportértekezletet (tagértekezletet, közgyűlést) az illetékes területi szövetkezeti szövetség (központ) hívja össze.

11. §.

(1) Az egyszerűbb szövetkezetek részére a járási (járási jogú városi, városi kerületi; a továbbiakban: járási) tanács végrehajtó bizottsága ad működési engedélyt.

(2) A termelői szakcsoportok, mezőgazdasági társulások és ifjúsági szövetkezetek működésének engedélyezésével kapcsolatos eljárást a tvr. 3. §-a (2) bekezdése alapján kiadásra kerülő külön rendelet szabályozza.

12. §.

(1) Attól az egyszerűbb szövetkezettől, amely jogszabály-, vagy alapszabályellenes működést fejt ki, vagy az állam által nyújtott kedvezmény, illetőleg támogatás igénybevételére megállapított feltételeket nem teljesíti, a kedvezményt, illetőleg támogatást — az illetékes szövetkezeti irányító szerv meghallgatása után — a járási tanács végrehajtó bizottsága csökkentheti vagy megvonhatja.

(2) A járási tanács végrehajtó bizottsága — a megyei tanács végrehajtó bizottsága mezőgazdasági osztályának előzetes hozzájárulásával és a Megyei Szövetkezetek Szövetsége meghallgatásával — megvonhatja a működési engedélyt attól az egyszerűbb szövetkezettől, amely — ismételt figyelmeztetés ellenére — a működéshez jogszabályokban elrendelt feltételeket nem biztosítja, működését nem megfelelően folytatja vagy a kizsákmányolást tiltó rendelkezéseket megszegi.

Hatálybalépés.

13. §.

A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell. Egyidejűleg az 5/1958. (I. 15.) Korm. számú rendelet** 5—7. §-a, valamint 14. §-ának (5) bekezdése hatályát veszti.

Dr. Münnich Ferenc s. k.,
a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
elnöke.

** A rendelet a Tanácsok Közlönye 1958. évi 6. számában jelent meg.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány

32/1959. (V. 26.) számú

r e n d e l e t e

a mezőgazdasági termelőszövetkezetek,
a termelőszövetkezeti csoportok és az egyszerűbb
szövetkezetek működése engedélyezésével
kapcsolatos eljárásról.

A mezőgazdasági termelőszövetkezetekről és a termelőszövetkezeti csoportokról szóló 1959. évi 7. számú törvényerejű rendelet 3. §-a (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, illetőleg az egyszerűbb mezőgazdasági szövetkezetekről szóló 31/1959. (V. 26.) Korm. számú rendelet 11. §-ának (2) bekezdésére figyelemmel, a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány az alábbiakat rendeli.*

1. §.

(1) A működés engedélyezése iránti kérelmet az újonnan alakuló

a) mezőgazdasági termelőszövetkezet és termelőszövetkezeti csoport (a továbbiakban: termelőszövetkezet) az alakuló közgyűlés jegyzőkönyvével, a megállapított alapszabállyal, valamint az alakulásra vonatkozó egyéb iratokkal a járási (járási jogú városi, városi kerületi) tanács végrehajtó bizottsága mezőgazdasági osztályához (a továbbiakban: járási mezőgazdasági osztály),

b) termelői szakcsoport, mezőgazdasági társulás, szakszövetkezet és falusi ifjúsági szövetkezet (a továbbiakban: egyszerűbb szövetkezet) az alakuló csoportértekezlet (tagértekezlet, közgyűlés) jegyzőkönyvével, a megállapított működési szabállyal (alapszabállyal), valamint az alakulásra vonatkozó egyéb iratokkal a Földművelésszövetkezetek Járási Központjához (a továbbiakban: FJK) köteles benyújtani.

(2) Termelői szakcsoport, mezőgazdasági társulás és falusi ifjúsági szövetkezet esetében a kérelmet az érdekelt földművelésszövetkezet igazgató-ságának véleményével is el kell látni.

* A bekezdésben hivatkozott rendeleteket a Tanácsok Közlönye ezévi 22., illetve jelen száma közli.

(3) Az FJK köteles az (1) bekezdés b) pontja szerint hozzá benyújtott iratokat megvizsgálni és az esetleg szükséges kiegészítések, pótlások megtörténte után észrevételeinek közlésével a járási mezőgazdasági osztálynak megküldeni.

2. §.

(1) A járási mezőgazdasági osztály a beküldött alapszabályt (működési szabályzatot) köteles felülvizsgálni abból a szempontból, hogy

a) a termelőszövetkezet, illetőleg az egyszerűbb szövetkezet célja és megvalósítani kívánt gazdasági tevékenysége nem ütközik e jogszabályba;

b) nincs-e az alapszabályban (működési szabályzatban) olyan rendelkezés, amely kizsákmányolás elemeit tartalmazza, vagy kizsákmányolásra vezethet;

c) az alapszabály (működési szabályzat) nem elmentés-e a hatályos jogszabályok rendelkezéseivel [az alapszabályminta (működési szabályzatminta) kötelező előírásaival].

(2) A járási mezőgazdasági osztály köteles továbbá a beküldött iratok és — szükség szerint — helyszíni tájékozódás alapján minden esetben megvizsgálni, hogy a termelőszövetkezet, illetőleg az egyszerűbb szövetkezet rendelkezik-e a megalkotáshoz és működéshez szükséges gazdasági és szervezeti feltételekkel. A feltételek biztosítása érdekében köteles a termelőszövetkezetnek, illetőleg az egyszerűbb szövetkezetnek közvetlen segítséget adni.

(3) Egyszerűbb szövetkezet működésének engedélyezése ügyében a járási mezőgazdasági osztály az (1) és (2) bekezdésben előírt vizsgálatot az FJK bevonásával köteles lefolytatni.

(4) A járási mezőgazdasági osztály az előkészítő eljárás után az iratokat — javaslatával — termelőszövetkezet ügyében a megyei (fővárosi, megyei jogú városi) tanács végrehajtó bizottsága mezőgazdasági osztályának (a továbbiakban: megyei mezőgazdasági osztály) küldi meg, illetőleg egyszerűbb szövetkezet ügyében — javaslatával és az FJK véleményének közlésével — döntés végett a járási tanács végrehajtó bizottsága elé terjeszti.

3. §.

(1) Termelőszövetkezet alakulása esetén a megyei mezőgazdasági osztály a hozzá érkezett iratok és javaslat alapján — szükség szerint a 2. § (1) és (2) bekezdése szerinti vizsgálat kiegészítésével — megállapítja, hogy a működés engedélyezésének feltételei megvannak-e, s az esetleges hiányok pótlására a termelőszövetkezet vezetőségét felhívja.

(2) A megyei mezőgazdasági osztály a fentiek szerinti előkészítés és a szükséges pótlások megtörténte után az alakulás ügyét — a termelőszövetkezet működésének engedélyezésére vonatkozó javaslatlall — döntés végett a megyei tanács végrehajtó bizottsága elé terjeszti.

4. §.

(1) Termelőszövetkezet működésének engedélyezése ügyében a megyei tanács végrehajtó bizottsága, egyszerűbb szövetkezet működésének engedélyezése ügyében pedig a járási tanács végrehajtó bizottsága — legkésőbb a kérelem előterjesztésétől számított harminc napon belül — határoz. A határozatot, továbbá engedélyezés esetén az erről kiállított okiratot, valamint a bemutatott alapszabályra (működési szabályzatra) vezetett jóváhagyási záradékot a végrehajtó bizottság nevében a végrehajtó bizottság elnöke írja alá.

(2) A végrehajtó bizottság a működés engedélyezéséről a termelőszövetkezet vezetőségét, illetőleg az egyszerűbb szövetkezet intézőbizottságát (vezetőségét) a működési engedély és a záradékolt alapszabály (működési szabályzat) megküldésével értesíti. Egyszerűbb szövetkezet működésének engedélyezéséről egyidejűleg az illetékes FJK-t is értesíteni kell.

(3) A járási tanács végrehajtó bizottságának az egyszerűbb szövetkezet működése engedélyezését megtagadó határozata ellen az engedélyezést kérő szövetkezeti szerv, az érintett földművesszövetkezet és az FJK is élhet fellebbezéssel. A fellebbezés alapján a működés engedélyezése, vagy az engedély megtagadása felől — a megyei mezőgazdasági osztály, valamint a Földművesszövetkezetek Megyei Központja véleményének meghallgatásával — a megyei tanács végrehajtó bizottsága további jogorvoslat kizárásával határoz.

5. §.

(1) Termelőszövetkezet működésének engedélyezése esetén a megyei mezőgazdasági osztály, egyszerűbb szövetkezet esetén a járási mezőgazdasági osztály a működési engedély kiadásával egyidejűleg köteles gondoskodni a nyilvántartásbavételről és az összes érdekelt szervek értesítéséről.

(2) A termelőszövetkezetet, illetőleg az egyszerűbb szövetkezetet a nyilvántartásbavétellel az alakuló közgyűlés (csoportértekezlet, tagértekezlet) időpontjára visszaható hatállyal kell megalakultnak tekinteni.

6. §.

(1) A jelen rendelet hatálybalépése előtt alakult és működési engedéllyel már rendelkező termelőszövetkezetek és egyszerűbb szövetkezetek alapszabályukat, illetőleg működési szabályzatukat a járási mezőgazdasági osztály felhívására kötelesek a felhívásban megállapított határidőn belül a hatályban levő rendelkezéseknek megfelelően a szükséghez képest módosítani, illetőleg kiegészíteni és a jelen rendeletben foglaltak szerint jóváhagyás végett bemutatni.

(2) A bemutatott alapszabály (működési szabályzat) felülvizsgálásánál és jóváhagyásánál a jelen rendelet 2—4. §-ában foglalt rendelkezéseket megfelelően kell alkalmazni.

7. §.

A jelen rendeletben szabályozott engedélyezési eljárás és az azzal összefüggő minden okirat díj- és illetékmentes.

8. §.

(1) A jelen rendelet kihirdetése napján lép hatályba; rendelkezéseit a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell. Egyidejűleg az 5/1958. (I. 15.) Korm. számú rendelet még hatályban levő rendelkezései hatályukat veszítik.

(2) A jelen rendelet végrehajtásáról a földművelésügyi miniszter a Termelőszövetkezeti Tanács elnökével — az egyszerűbb szövetkezetek tekintetében a Szövetkezetek Országos Szövetsége elnökével is — egyetértésben gondoskodik.

Dr. Münnich Ferenc s. k.,

a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke.

**A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány
1.018/1959. (V. 26.) számú**

h a t á r o z a t a

**a 2.007/1955. (I. 5.) és 2.027/1956. (II. 10.) számú
minisztertanácsi határozatoknak,
valamint az 1.091/1956. (IX. 11.) számú
minisztertanácsi határozat egyes rendelkezéseinek
hatályon kívül helyezéséről.**

1. A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány a termelőszövetkezeti mozgalomnak, illetőleg a zöldség-gyümölcs és burgonyakereskedelem rendjének fejlődésére tekintettel hatályon kívül helyezi az időközben elavult következő határozatokat és rendelkezéseket:

a) a zöldség-gyümölcs és burgonyakereskedelem 1955. évi feladatairól és szervezetéről szóló 2.007/1955. (I. 5.) számú minisztertanácsi határozatot;

b) a zöldség-gyümölcs és burgonyakereskedelem fejlesztéséről szóló 2.027/1956. (II. 10.) számú minisztertanácsi határozatot, valamint

c) a mezőgazdasági szövetkezeti mozgalom fejlesztéséről szóló 1.091/1956. (IX. 11.) számú minisztertanácsi határozat* I. rész 7/c), 8., 12. és 17. pontját.

2. A jelen határozat kihirdetése napján lép hatályba.

Apró Antal s. k.,

a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány első elnökhelyettese.

* Az idézett határozat a Tanácsok Közlönye 1956. évi 50. számában jelent meg.

Miniszeri utasítások

A belügyminiszter

6/1959. (T. K. 42.) B. M. számú

u t a s í t á s a

a községek, egyes városok tűzoltógépjárművel való ellátásáról.

Az üzemi és községi hivatásos tűzoltóság átszervezése tárgyában kiadott 3036/1959. Korm. számú határozat 4. pontjában foglaltak végrehajtásával kapcsolatosan — a pénzügyminiszterrel, a munkaügyi miniszterrel, valamint a Kormány Titkársága Tanácsszervek Osztálya vezetőjével egyetértésben — a következőket rendelem:

1. A községeket, egyes városokat (a továbbiakban: községeket) tűzvédelmük közvetlen biztosítása érdekében — a B. M. Országos Tűzrendészeti Parancsnokság által meghatározott feltételek alapján — tűzoltógépjárművel kell ellátni. A gépjárműveket a községi tanács vb. kérelmének elbírálása után a B. M. Országos Tűzrendészeti Parancsnokság adja ki.

2. A gépjárművek használatra történő kiadásának szabályait a B. M. Országos Tűzrendészeti Parancsnokság határozza meg.

3. A gépjárművek átcsoportosítására a 2., 4., illetőleg az 5. pontban foglaltak az irányadók.

4. A községek tűzvédelmére gépjármű 1959-ben, valamint az azt követő években csak az alábbi feltételek együttes fennforgása alapján adható ki használatra:

a) a gépjármű elhelyezésére (lehetőleg a községi önkéntes tűzoltótörsület szertárában) arra alkalmas hely rendelkezésre áll,

b) a gépjármű vezetése a községben lakó és ott dolgozó, érvényes gépjárművezetői jogosítvánnyal rendelkező 2 személlyel önkéntes alapon biztosítható,

c) a községi tanács vb. felelősséget vállal a gépjármű karbantartásáért, rendeltetésszerű használatáért.

5. A használatra kiadott gépjárművet a községi tanács vb. köteles állandóan üzemképes állapotban tartani. A gépjármű csak tűzoltás, vagy egyéb olyan kóros eset alkalmazásával vehető igénybe, amikor a kár elhárítása annak használatát indokolta teszi.

Amennyiben az idevonatkozó rendelkezéseket a községi tanács vb. nem tartja be, a Belügyminisztérium a gépjárművet visszavonja.

6. A községek részére használatra kiadott, de a Belügyminisztérium állományába tartozó gépjárművet csak olyan személy vezethet, aki a szóbanforgó gépjármű típus vezetésére érvényes gépjárművezetői jogosítvánnyal rendelkezik.

7. Gépjármű vezetésével csak az bízható meg, aki:

a) a község belterületén lakik, vagy munkahelye, csatládi és egyéb körülményei folytán tartósan a községben tartózkodik és bármikor riasztható,

b) a gondjára bízott gépjárműért és annak karbantartásáért anyagiilag is felelősséget vállal,

c) megbízásával a megyei tűzrendészeti osztályparancsnokság, valamint — ha munkaviszonyban áll — munkaadója is egyetért.

8. A 7. pont alapján megbízott személy anyagiilag és büntetőjogiilag felelős a gépjármű vezetéséért, kezeléséért és szakszerű karbantartásáért.

9. A gépjárművezető köteles megfelelő gondot fordítani arra, hogy riasztás esetén a vonulásban akadályozva ne legyen.

10. A községi tanács vb. a helyi önkéntes tűzoltótörsület bevonásával gondoskodik arról, hogy a gépjárműve-

zetők tartózkodási helyükön (munkahely, lakás) értesíthetők legyenek.

11. A gépjárművezetőket feladataik ellátásáért egységesen, személyenként havi 100 Ft tiszteletdíjban kell részesíteni. Ennek betervezéséről és kifizetéséről a községi tanács vb. köteles gondoskodni. A tiszteletdíjból kereseti adó címén levonást eszközölni nem szabad.

12. Jelen utasítás 1959. június hó 1. napjával lép hatályba. Végrehajtásáról a megyei, illetőleg a községi tanácsok vb.-ai, valamint a tűzrendészeti szervek kötelesek gondoskodni.

Földes László s. k.,
a belügyminiszter első helyettese.

A belkereskedelmi miniszter és a pénzügyminiszter

76/1959. (K. É. 19.) Bk. M. számú

együttes utasítása

a közületek állami és szövetkezeti kereskedelmi szervektől történő beszerzéseiről.

(Nem teljes szöveg.)

A közületek állami és szövetkezeti kereskedelmi szervektől történő beszerzéseit a 2091/29/1952., a 2035/30/1952. és a 2003/2/1954. Mt. h. és a 2023/1959. (V. 13.) Korm. számú határozatok alapján az Országos Tervhivatal elnökével és a könnyűipari miniszterrel egyetértésben a következőkben szabályozzuk.

1. §.

(1) A jelen utasítás hatálya alá a következő szervek (továbbiakban: közületek) tartoznak:

a) a költségvetési szervek (központi és tanácsai költségvetési, valamint költségvetési folyószámlán gazdálkodó szervek, ezek hivatalai, intézetei és intézményei);

b) az állami vállalatok és egyéb gazdálkodó szervek (trösztök, egyesületek, irodák, stb.), valamint a szövetkezeti és egyéb tervkötelezett vállalatok;

c) azok a társadalmi szervezetek és egyéb intézmények, amelyek előre meghatározott költségvetés (kiadási terv) szerint kötelesek gazdálkodni;

d) szövetkezetek, a mezőgazdasági termelőszövetkezetek és a termelőszövetkezeti csoportok kivételével;

e) az a—d. pontokban felsorolt szervek jóléti, kulturális és sportintézményei, létesítményei, alapjai, stb. Kivétel képez a közséfejlesztési alap, amelyre külön jogszabály rendelkezései irányadók.

(2) Közület, állami vagy szövetkezeti kereskedelmi szervtől beszerzést, — ideértve az élelmiszerek beszerzését is — illetőleg állami vagy szövetkezeti kereskedelmi szerv közület részére eladást csak a jelen utasítás rendelkezései szerint eszközölhet.

(3) A jelen utasítás hatálya a fegyveres testületekre és azok szerveire, a Szakszervezetek Országos Tanácsának felügyelete alá tartozó jóléti, kulturális és sportintézmények beszerzéseire, a mezőgazdasági kiségek és egyéb mezőgazdasági termelési cikkek forgalombahozatalára, továbbá az utasítás 2. § (1)—(11) bekezdésének, valamint a 4. és 6. § rendelkezései a költségvetési szervek és ezek jóléti, kulturális és sportintézményeinek, létesítményeinek, stb. [1. § (1) bek. a) pont] beszerzésére nem terjed ki.

2. §.

(1) A kiskereskedelmi vállalatok, valamint a szövetkezetek bármely boltja közület 500.— forint értékhatárig korlátozás nélkül kiszolgálhat.

(2) Az 500.— forinttól 3000.— forintig terjedő értékben árut csak az állami, illetőleg szövetkezeti kiskereskedelem közületi eladásra kijelölt boltjai (továbbiakban: közületi bolt) szolgálhatnak ki. Az állami és szövetkezeti élelmiszerkiskereskedelem boltjai közületet külön kijelölés nélkül is kiszolgálhatnak.

(3) A sportszereket a közületi boltok értékhatarra való tekintet nélkül hozhatják forgalomba közületek részére.

(4) A közületi boltok kijelölése a fővárosi, megyei, megyei jogú városi tanács vb. kereskedelmi osztályának hatáskörébe tartozik. A földművesszövetkezeti boltokat a kereskedelmi osztály a területileg illetékes MESZÖV-vel egyetértésben jelöli ki. A közületi boltra történő utalást az üzlet jól látható helyén kell feltüntetni.

(5) Az értékhatarokat (500.— forint, illetőleg 3000.— forint) egy vevőnek egy eladótól ugyanazon a napon esz-közölt vásárlásaira együttesen kell alkalmazni.

(8) A 3.000.— forint értéket meghaladó értékű egyedi árucikket a kiskereskedelmi bolt csak akkor szolgáltat-hatja ki, ha az ilyen árucikk a Belkereskedelmi Minis-terium illetékes főigazgatósága által a jelen utasításra való hivatkozással esetenként kiadott cikklistán szerepel.

(9) A közület tüzelőt és építőanyagot csak a tüzelőszér és építőanyag telepen szerezhethet be.

(10) Az 500.— forint értékhatarát meghaladó tételeknél a pénztári jegyzéket (blokkot) „közületi blokk” megjelöléssel kell ellátni.

(11) Az 500.— forint alatti értékű közületi vásárlásoknál közületi blokkot alkalmazni nem kell.

(12) Az állami nagy- és kiskereskedelmi vállalatoktól és a szövetkezetektől történő beszerzés esetén a fizetés módjára nézve a Magyar Nemzeti Bank általános pénzforgalmi szabályai az irányadók.

3. §.

(1) A fővárosi, megyei és megyei jogú városi tanácsok végrehajtó bizottságának irányítása alá tartozó vállalatok (helyiipari vállalatok), valamint a kisipari szövetkezetek közvetlenül a lakosság részére végzett termelésükkel és szolgáltatásukkal kapcsolatos eseti anyagszükségletüket a jelen utasítás 1. számú mellékletében felsorolt cikkek kivételével az állami kiskereskedelmi vállalatoktól és szövetkezetektől 5.000.— forint értékhatarig engedély nélkül kielégíthetik. Ezen az értékhaton felüli beszerzés esetén a helyiipari vállalatoknál a fővárosi, megyei, megyei jogú városi tanács vb. ipari osztályának, a kisipari szövetkezeteknél pedig a fővárosi, megyei vagy megyei jogú városi tanács vb. kereskedelmi osztályának a KISZÖV-vel egyetértésben kiadott engedélyre van szükség.

(2) Az 1. számú melléklet általában a hiánycikkek felsorolását tartalmazza. E cikkek körének változásával az 1. számú mellékletet időnként módosítani kell.

(3) Az (1) bekezdésben említett értékhatar helyiipari vállalatoktól, illetve kisipari szövetkezetektől az esetenkénti vásárlásra vonatkozik.

(4) A helyiipari vállalatok és a kisipari szövetkezetek (1) bekezdésben szabályozott megrendeléseit Budapesten és megyeszékhelyen (megyei jogú városban) a kijelölt közületi boltok, egyéb helyeken a kiskereskedelmi bolt bonyolítja le. A fizetés módjára a jelen utasítás 2. § (12) bekezdésében foglaltak az irányadók.

4. §.

(1) A Munka Törvénykönyve 87. §-a alapján az egész-ségre ártalmas munkát végző dolgozóknak kiszolgáltatandó védőételekhez szükséges alapanyagokat:

a) azoknak a közületeknek, amelyek igényeit a területileg illetékes nagykereskedelmi vállalatnak előre bejelentik — értékhatarra való tekintet nélkül — a nagykereskedelmi vállalat,

b) egyébként napi 3.000.— forint értékhatar alatt a kiskereskedelmi vállalatok és a földművesszövetkezetek boltjai szolgáltatják ki a jelen utasítás 2. § (12) bekezdésében megjelölt fizetési módokat mellett.

(2) A 3.000.— forint értékhatarát meghaladó megrendéseket a kiskereskedelmi vállalat az illetékes nagykereskedelmi vállalathoz köteles továbbítani.

(3) A védőételek alapanyag kiszolgáltatása kizárólag a közület üzemi bizottságának hivatalos igazolásával záradékoltt megrendelése alapján történhet. Ilyen igazolás hiányában a védőétel alapanyagot kiszolgáltatni nem szabad.

5. §.

(1) A Budapesten működő kiskereskedelmi vállalatok közületi boltjai 3.000.— forint értékhatar felett csak a Fővárosi Tanács Vb. Kereskedelmi Osztályának esetenként kiadott engedélye alapján szolgáltatnak ki. A vidéki kiskereskedelmi vállalatok és a szövetkezetek közületi kiszolgálására kijelölt boltjai közületet 3.000.— forint értékhatar felett csak a megyei, megyei jogú városi tanács vb. kereskedelmi osztályának — földművesszövetkezeti boltokban történő vásárlás esetén az illetékes MESZÖV meghallgatásával — esetenként kiadott engedélye alapján szolgálhatnak ki.

(2) A takarékoság elvének biztosítása érdekében a jelen utasítás 2. számú mellékletének A), B) és C) pontjaiban felsorolt tárgyakat a közületek 800.— forint értékhaton felül csak külön engedély alapján szerezhetik be.

(3) Az összetartozó készlet az értékhatar szempontjából egy egységnek tekintendő, tehát összértéke nem haladhatja meg az engedély nélküli vásárlás esetén a 800.— forintot.

(4) A 2. számú melléklet A), B) és C) pontjaiban felsorolt tárgyak vásárlásához szükséges engedélyt a besze-rezni kívánt tárgy rendeltetésének és értékének feltün-tetésével, valamint a vásárlás indokainak megjelölésével a vásárló szerv vezetője köteles kérni. Az engedélyt a vásárló közület felett felügyeletet gyakorló minisztérium, illetőleg országos hatáskörű szerv adhatja meg.

(5) Tanácsi szerv (vállalat) vásárlása esetén az enge-délyt illetékességi területén a fővárosi, a megyei, megyei jogú városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke vagy illetékes elnökhelyettese adja meg.

(6) A 2. számú melléklet A) és B) pontjaiban megjelölt tárgyak beszerzésére engedély általában csak kivételesen indokolt esetben adható. Ilyennek tekinthetők a külügyi és külkereskedelmi szolgálattal kapcsolatos beszerzések, ideértve a külföldi magyar képviselők ellátása, külföldi személyek részére bel- vagy külföldön történő ajándéko-zás, továbbá az említett szervek külföldi vagy belföldi rendezvényeivel kapcsolatos reprezentációt szolgáló be-rende-zések, továbbá a kultúr- és sportversenyek díjazá-sát szolgáló értéktárgyak, dísz tárgyak beszerzése a Ma-gyar Testnevelési és Sporttanács rendelkezése szerint.

(7) A 2. számú melléklet A), B) és C) pontjaiban fel-sorolt tárgyakat akár a megjelölt értékhatar alatt, akár afelett történő vásárlásról van szó, kizárólag a közület meghatározott pénzügyi forrásaiból szabad beszerezni.

(8) A 2. számú melléklet A), B) és C) pontjaiban fel-sorolt tárgyakat a kereskedelem a közületi szervezetek csak a jelen utasításban előírt engedély felmutatása el-lenében szolgáltatathat ki. A tárgy kiszolgáltatását az en-gedélyre rá kell vezetni, s az engedélyt a vásárló szervnek vissza kell adni, amelyet az a beszerzés bizonylataként megőriz.

7. §.

(1) A jelen utasítás rendelkezéseinek megtartását az el-adóknál és vásárlóknál egyaránt a felügyeleti szervek a dokumentális revízió során ellenőrizni kötelesek. Ellen-őrzést gyakorol továbbá a közület számláját vezető Bank is.

(2) A Bank a tapasztalt szabálytalanságokról a közület irányítását ellátó szervet esetenként tájékoztatja. A közü-let irányítószerve a Bank tájékoztatása alapján lefolyta-tott felügyeleti eljárás eredményéről a tájékoztatás kézhez-vételétől számított 30 napon belül a Bankot értesíti.

(3) A Bank a jelen utasítás rendelkezéseinek megsze-gése esetén a közülettel szemben saját hatáskörében egyéb pénzügyi rendszabályokat is alkalmazhat.

(4) A jelen utasítás hatálybalépésével egyidejűleg a köz-ületi vásárlások lebonyolításáról szóló 1254/1952. (K. É. 50.) Bk. M. számú, valamint ennek kiegészítéséről szóló 519/1953. (K. É. 4.) Bk. M. számú, a kiskereskedelmi vállala-tok közületi eladásainak szabályozásáról szóló 77—334/1953. (VIII.) Bk. M. számú, a közületi vásárlások korlátozá-sáról szóló 818/1954. (K. É. 32.) Bk. M. számú, a buda-pesti kiskereskedelmi vállalatok (áruházak) 100.— forin-ton felüli közületi eladásainak engedélyezéséről szóló

36/1954. (K. É. 18.) Bk. M. számú, a közületi vásárlások lebonyolításáról szóló 108/1955. (K. É. 31.) Bk. M. számú, a közületi vásárlások korlátozásáról szóló 818/1954. (K. É. 32.) Bk. M. számú utasítás módosítása tárgyában kiadott 154/1955. (K. É. 43.) Bk. M. számú, az állami szervek egyes beszerzéseinek korlátozásáról szóló 2091/29/1952. számú minisztertanácsi határozat végrehajtása tárgyában kiadott 3030/1952. (K. É. 47.) Bk. M. számú együttes utasítás, az ennek alkalmazásával kapcsolatos hiányosságok kiküszöböléséről szóló 1427/1953. (K. É. 33.) Bk. M. számú, a helyiipari vállalatok és kisipari szövetkezetek anyagellátásáról szóló 16/1954. (K. É. 11.) Bk. M. számú utasítás, végül a védőjelekhez és a melegítő italokhoz szükséges alapanyagok beszerzéséről szóló 6/1955. (K. É. 2.) Bk. M. számú utasításnak a jelen utasítással ellentétes rendelkezései hatályukat veszítik.

Kardos Géza s. k.,
a pénzügyminiszter
helyettese.

Halász János s. k.,
a belkereskedelmi miniszter
helyettese.

1. számú melléklet a 76/1959. (K. É. 19.) Bk. M. számú

együttes utasításhoz.

Központi gazdálkodás alá vont termékek [15/1957. (Tg. É. 18.) O. T. sz. utasítás módosításáról szóló 20/1958. (Tg. É. 22.) O. T. sz. utasítás]

enyv
kátránypapírolemez
facsarar
tűzhelylap
egyéb ker. öntvény
fémfém és épületveret
parafa
huzal kábel
Bergmanncső

Negyedévenként csak 5.000,— forint értékhatárig:
kapcsoló, minden fajta
foglat, minden fajta
T elágazó
dugaszoló aljzat
biztosíték dugó
elágazódoboz, az 55—65—78 Ø kivételével.

2. számú melléklet a 76/1959. (K. É. 19.) Bk. M. számú

együttes utasításhoz.

A) A nemesfém-ből vagy túlnyomórészt nemesfém felhasználásával készült tárgyak, valamint a dolgozók vagy más személyek részére szolgáló ajándéktárgyak;

B) a közületek rendeltetésszerű működéséhez közvetlenül nem szükséges berendezési és felszerelési tárgyak közül

vázák
étkészletek
virágállványok
csillárok
függönyök
dohányzókészletek
italkészletek
fróasztalkészletek
asztalterítők
gobelinek
csipkék
hímzések
tüllök
prémbőrök (nemes);

a szabványtól eltérő:

fróasztal
fotel
kanapé
komód
rekamié
kombinált szekrény
könyvespolc
könyvszekrény
dolgozószoba berendezés;

a szokásos irodaberendezéstől eltérő egyéb berendezések, tárgyak

festmények
gépi csomózású szőnyeg, valamint a

porcelánból, fayanceból, majolikából, ólomkristályból, borostyánból, tajtékából, elefántcsontból, teknősbéka hátból, továbbá nemes bőrökből (lakk, antilop, krokodil, gyík, kígyó, stb.) készült dísz tárgyak;

C) a fényűző kivitelezésű berendezési tárgya közül:

antik és stílbútorok
kézi csomózott szőnyegek
fali és asztali órák
asztali lámpák, továbbá

az előző B) pontban felsorolt anyagokból készült használati tárgyak.

**A belkereskedelmi miniszter, a Szövetkezetek
Országos Szövetsége Igazgatósága elnökének
és az Országos Árhivatal elnökének
5/1959. (Á. Sz. 16.) Á. H. számú
együttes utasítása**

**a burgonya, a zöldség- és gyümölcsfélék
1959/60. évi árki alakítási rendjéről.**

(Nem teljes szöveg.)

A 10/1957. (II. 24.) Korm. számú rendeletben foglalt felhatalmazás alapján a burgonya, a vöröshagyma, a zöldség- és gyümölcsfélék 1959/60. évi árki alakítását a földművelésügyi miniszterrel, a pénzügyminiszterrel és az élelmiszerügyi miniszterrel egyetértésben az alábbiakban szabályozzuk:

III. Felvásárlási árak.

1. Állami gazdaságok és mezőgazdasági termelőszövetkezetek részére fizetendő felvásárlási árak.

a) A MÉK-ek és a konzervgyárak az állami gazdaságokkal és a termelőszövetkezetekkel az 1. sz. mellékletben feltüntetett cikkekre, a beérésüket megelőző 10—20 nappal írásban közlik a szerződéses felárat is magában foglaló, időszakonként differenciált fix átvételi árakat.

Ha a közölt fix ár a területen kialakított napi szerződéses felvásárlási árnál alacsonyabb, úgy a felvásárló szervezet a magasabb szerződéses felvásárlási árat köteles fizetni. Ha a szerződéses felvásárlási ár alacsonyabb, úgy a fix árat kell téríteni.

Az alacsonyabb szerződéses felvásárlási ár és a fix átvételi ár közötti különbözetről külön nyilvántartást kell vezetni.

Az 1. sz. mellékletben nem szereplő egyéb szerződéses zöldségfélékért a MÉK, illetve a MÉK-ek és a konzervgyárak által kialakított mindenkor szabaddelvásárlási ár 10%-kal növelt összegét kell fizetni.

A gyümölcsértékesítésre szerződést kötő termelészövetkezetek és szakcsoportok a mindenkori szabadfelvásárlási ár 15%-kal növelt összegét kapják. A 15%-al növelt szabadfelvásárlási ár a nagyüzemi felárat is magában foglalja.

A termelészövetkezetek szabadon felkínált cikkeinél a napi felvásárlási árakat kell alkalmazni.

Azt a termelészövetkezetet, amelyik a MÉK rendelkezésére viszonteladóknak vagy egyéb vevőknek közvetlenül szállít, a vételár (nagykereskedelmi ár) 2%-kal csökkentett összege illeti meg. A MÉK kapja a 2%-ot a felek összehozásáért és a diszponálásért.

b) Az állami gazdaságok — ideértve a kísérleti, tan- és célgazdaságokat is — árak tekintetében a termelészövetkezetekkel azonos elbírálás alá esnek.

Az állami gazdaságok és a MÉK-ek, valamint az állami konzervgyárak közös megállapodása alapján az 1958. évi, a fogyasztói árból visszaszámított felvásárlási ár kialakítási rendszert is alkalmazhatják.

c) A táblásan termelő zöldség- és gyümölcs szakcsoportokra a termelészövetkezetek árrendszerét kell alkalmazni azoknál a cikkeknél, amelyeket a SZÖVERT a MÉK-kel időszakonként közöl, azzal a megszorítással, hogy a szerződéses alapon átadott áruért a termelészövetkezetek részére fizetett árnál alacsonyabb, de az egyéni termelők szerződéses árnál magasabb árat kell fizetni. A szakcsoportok a termelészövetkezeti árrendszer előnyeit csak akkor élvezhetik, ha közös termelésüket közösen értékesítik és ezt a közési tanács végrehajtóbizottságának elnöke írásban igazolja.

2. Egyéni termelők részére fizetendő felvásárlási árak.

a) A termelési szerződést kötő egyéni termelők az átadott zöldségfélékért a földművesszövetkezetek és a konzervgyárak által kialakított mindenkori szabadfelvásárlási ár 10%-kal növelt összegét kapják. A vöröshagymánál a szerződéses felvásárlási ár I. osztályú minőségénél q-ként 160.— Ft-nál, II. osztályúnál q-ként 130.— Ft-nál, velőborsónál q-ként 200.— Ft-nál alacsonyabb nem lehet.

b) Az értékesítési szerződést kötő egyéni termelők az átadott gyümölcsfélékért a mindenkori szabadfelvásárlási ár 10%-kal növelt összegét kapják.

c) A szabadfelkínálású zöldség- és gyümölcsfélékért — kivéve az óburgonyát, vöröshagymát, télialmát, szőlőt, káposztát, paradicsomot, fokhagymát és dughagymát — a földművesszövetkezetek és a konzervgyárak által mindenkor kialakított szabadfelvásárlási árat kell fizetni.

IV. Fogyasztói árak.

A vidéki állami kiskereskedelmi vállalatoknak az ármegállapítási hatáskörükbe utalt zöldség- és gyümölcsfélék fogyasztói árának kialakításánál a szövetkezeti szak-kiskereskedelmi vállalatok fogyasztói árait figyelemmel kell lenniük.

A jelen utasítás közzétételének napján lép hatályba. Egyidejűleg a burgonya, zöldség- és gyümölcsfélék 1958—59. évi áralkalítási rendjéről szóló 54/1958. (K. É. 19. Ász. 20.) Bk. M.—A. H. számú utasítás hatályát veszti.

Sebes Sándor s. k.,
a belkereskedelmi
miniszter
első helyettese.

Csikós-Nagy Béla s. k.,
az Országos Árhivatal
elnöke.

Nyers Rezső s. k.,
a SZÖVOSZ elnöke.

1. sz. melléklet az 5/1959. (Á. Sz. 16.) Á. H. számú

utasításhoz.

TERMELOSZÖVETKEZETEK TŐL FIX ÁTVÉTELI ÁRAKON VÁSÁROLT CIKKEK FELSOROLÁSA.

Paradicsom.
Zöldpaprika.
Zöldborsó.
Zöldbab.
Uborka.
Petrezselyem, gyökér.
Kései fejeskáposzta.
Görögdinnye.

Vegyes rendelkezések

A „Soproni Ünnepi Hetek” látogatóinak menetkedvezménye.

(Kivonatos szöveg.)

Folyó évi június hó 12—28 között a Hazafias Népfrent Soproni Városi Bizottsága „Soproni Ünnepi Heteket” rendez.

A „Soproni Ünnepi Hetek” fenti időponton belüli va-

sárnapokon, tehát június hó 14., 21. és 28-ra, továbbá csütörtökön 25-re összpontosított rendezvényeinek látogatói részére sorszámmal ellátott, névre szóló meghívó alapján az egész ország területéről a MÁV és GySEV vonalain 50%-os utazási kedvezmény igénybevételét engedélyezi a MÁV.

Az utazási kedvezmény az alábbiak szerint vehető igénybe:

a 14-i ünnepségre odautazásnál	12-én 0 órától 14-én 13 óráig,
a 21-i ünnepségre odautazásnál	19-én 0 órától 21-én 13 óráig,
a 25-i ünnepségre odautazásnál	23-án 0 órától 25-én 13 óráig,
a 28-i ünnepségre odautazásnál	26-án 0 órától 28-án 13 óráig,
a 14-i ünnepségről visszautazásnál	14-én 12 órától 16-án 24 óráig,
a 21-i ünnepségről visszautazásnál	21-én 12 órától 23-án 24 óráig,
a 25-i ünnepségről visszautazásnál	25-én 12 órától 29-én 24 óráig,
a 28-i ünnepségről visszautazásnál	28-án 12 órától 29-én 24 óráig.

Magyar Államvasutak.

Vásárügyek

Országos és havi vásárok jegyzéke.

Június 15., hétfő

Bátaszék (Tolna) oák,
Besenyszög (Szolnok) oák,
Celldömölk (Vas) oák,
Dömsöd (Pest) oák,
Gyulakeszi (Veszprém) oák,
Harta (Bács) oák,
Hédervár (Győr) oák,
Jászkarajenő (Pest) oák,
Kerekegyháza (Bács) oák,
Marcaltó (Veszprém) oák,
Mátészalka (Szabolcs) oák,
Mohács (Baranya) oák,
Nemesbikk (Borsod) oák,
Rétság (Nógrád) oák,
Szenténes (Baranya) oák,
Szil (Győr) hák.

Június 16., kedd

Fertőszentmiklós (Győr) há,
Jászárokszallás (Szolnok) oák,
Lengyeltóti (Somogy) oák,
Mihályi (Győr) oák,
Szászvár (Baranya) oák,
Tatabánya (Komárom) hk,
Tolnanémedi (Tolna) oák.

Június 17., szerda

Karcsa (Borsod) oák,
Nagykónyi (Tolna) oák,
Nemesvid (Somogy) oák,
Polgár (Hajdú) oák,
Rudabánya (Borsod) hák,
Szentantalfa (Veszprém) oák.

Június 18., csütörtök

Bercel (Nógrád) oák,
Berettyóújfalu (Hajdú) oák,
Császár (Komárom) oák,
Edelény (Borsod) oák,
Harkány (Baranya) oák,
Karancskeszi (Nógrád) oák,
Lakócsa (Somogy) oák,
Pacs (Zala) oák,
Süttő (Komárom) oák,
Szabadhidvég (Fejér) oák,
Tarpa (Szabolcs) oák,
Tengelic (Tolna) oák,
Tényő (Győr) oák.

Június 19., péntek

Lenti (Zala) oák,
Nyirábrány (Hajdú) oák,
Pálfa (Tolna) oák,
Tiszaszentimre (Szolnok) oák.

Június 20., szombat

Hódmezővásárhely (Csongrád) oák,
Siófok (Somogy) oák,
Székesfehérvár (Fejér) oák,
Zalalövő (Zala) oák.

Június 21., vasárnap.

Erdőtelek (Heves) oák,
Füzesgyarmat (Békés) oák,
Pásztó (Nógrád) oák,
Sajókaza (Borsod) oák,
Tiszasüly (Szolnok) oák,
Tokaj (Borsod) oák,
Turkeve (Szolnok) oák,
Várpalota (Veszprém) oák.

Június 22., hétfő.

Csögle (Veszprém) oák,
Dunapataj (Bács) oák,
Dunaszekcső (Baranya) oák,
Kadarkút (Somogy) oák,
Kiskomárom (Zala) oák,
Kölcse (Szabolcs) oák,
Magyarboly (Baranya) oák,
Mezőkövesd (Borsod) oák,
Nagydorog (Tolna) oák,
Nagylóc (Nógrád) oák,
Nagyvázsony (Veszprém) oák,
Rakamaz (Szabolcs) oák,
Ricse (Borsod) oák,
Sajószentpéter (Borsod) oák,
Sárospatak (Fejér) oák,
Tápiógyörgye (Pest) oák,
Zagyvarékás (Szolnok) oák.

Június 23., kedd.

Bodvaszilás (Borsod) oák,
Demecser (Szabolcs) oák,
Gesztely (Borsod) oák,
Izsák (Bács) oák,
Kál (Heves) oák,
Szabadszentkirály (Baranya) oák.

Június 24., szerda.

Barcs (Somogy) oák,
Csorna (Győr) oák,
Igal (Somogy) oák,
Kaba (Hajdú) oák,
Körmend (Vas) oák,
Mágocs (Baranya) oák,
Tiszakarád (Borsod) oák,
Zalaszentgrót (Zala) oák.

Június 25., csütörtök.

Lajoskomárom (Fejér) oák,
Magyarszék (Baranya) oák,
Nagyberki (Somogy) oák,
Nagykálló (Szabolcs) oák,
Pitvaros (Csongrád) oák.

Június 26., péntek.

Komádi (Hajdú) oák,
Mozsgó (Baranya) oák,
Tállya (Borsod) oák.

Június 27., szombat.

Apátfalva (Csongrád) oák,
Csokonyavisonta (Somogy) oák,
Karád (Somogy) oák,
Kiskunmajsa (Bács) oák,
Makó (Csongrád) oák,
Mindszent (Csongrád) oák.

Június 28., vasárnap.

Adony (Fejér) oák,
Császártöltés (Bács) oák,
Jobbágyi (Nógrád) oák,

Kiskundorozsma (Csongrád) oák,
Kisújszállás (Szolnok) oák,
Makó (Csongrád) oák,
Martonvásár (Fejér) oák,
Mindszent (Csongrád) oák,
Nagyfüged (Heves) oák,
Vác (Pest) oák.

Június 29., hétfő.

Felsővadász (Borsod) oák,
Hosszúpereszteg (Vas) oák,
Jászboldogháza (Szolnok) oák,
Kálóz (Fejér) oák,
Kapuvár (Győr) oák,
Komárom (Komárom) oák,
Mándok (Szabolcs) oák,
Nova (Zala) oák,
Ozora (Tolna) oák,
Pér (Győr) oák,
Tiszacsege (Hajdú) oák,
Tiszavasvári (Szabolcs) oák.

Június 30., kedd.

Balkány (Szabolcs) oák.

Vásárváltozás.

Tatárszentgyörgy (Pest) június 7-én országos állat- és kirakodóvásárt (pótvásárt) tart.
Lakócsa (Somogy) község vásárjogáról lemondott.
A község ezért a június 18-án esedékes vásárát már nem tartja meg.

Ünnepi vásár.

Győr város június 6—7-én kétnapos nyári ünnepi vásárt rendez.

**Szerkeszti: Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt
Kormány Titkársága.**

Budapest, V., Kossuth Lajos tér 3. — Telefon: 121—592.

Kiadja: Magyar Közlöny Lapkiadó Vállalat.

Budapest, V., Bajcsy Zsilinszky út 78. I. em. 40.

Egyes példányok ára: 1.60 forint.

Havi előfizetési ár: 7.— forint.

**Terjeszti: Posta Központi Hírlap Iroda U. V.
Budapest, V., József nádor tér 1. — Telefon: 180—850.**